

Briselē, 2019. gada 18. jūnijā
(OR. en)

Starpiestāžu lietas:
2018/0358(NLE)
2018/0359(NLE)

5929/19
ADD 2

WTO 33
SERVICES 6
FDI 2
COASI 9

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Padomes Lēmums par to, lai Savienības vārdā parakstītu leguldījumu aizsardzības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Vjetnamas Sociālistisko Republiku, no otras puses – pieņemšana Padomes Lēmums par to, lai Savienības vārdā noslēgtu leguldījumu aizsardzības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Vjetnamas Sociālistisko Republiku, no otras puses – lūgums Eiropas Parlamentam sniegt piekrišanu

Beļģijas vienpusējs paziņojums attiecībā uz

Padomes Lēmumu par to, lai Savienības vārdā parakstītu Ieguldījumu aizsardzības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Vjetnamas Sociālistisko Republiku, no otras puses

Beļģija atzinīgi vērtē to, ka tiek parakstīts Ieguldījumu aizsardzības nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Vjetnamas Sociālistisko Republiku, no otras puses.

Beļģija atkārtoti apstiprina savu apņemšanos attiecībā uz notiekošo reformu ieguldījumu strīdu izšķiršanas jomā. Tas ir solis uz priekšu daudzpusējas ieguldījumu tiesas izveidē; tiesa kļūs par atbildīgo juridisko institūciju starp ieguldītājiem un valstīm radušos konfliktu atrisināšanā. Beļģija turpina atbalstīt Komisijas pašreizējos centienus šajā sakarībā.

Beļģija uzskata, ka ES Tiesas atzinums par ieguldījumu tiesas sistēmas (ITS) atbilstību ES līgumiem (Atzinums 1/17) ir palīdzējis vēl vairāk precizēt tiesisko satvaru, kurā ITS var tikt izveidota un ir pamats turpmākam darbam.

Beļģija uzsver – kā Tiesa apstiprina Atzinumā 1/17, Ieguldījumu aizsardzības nolīgums ar Vjetnamu atkārtoti apstiprina Pušu tiesības reglamentēt savā teritorijā, lai sasniegtu tādus leģitīmus politikas mērķus kā sabiedrības veselības aizsardzība, drošība, vide vai sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju tiesību aizsardzība vai kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība. Tikai tas, ka kāda Puse reglamentē, arī grozot tās tiesību aktus, tādā veidā, kas negatīvi ietekmē kādu ieguldījumu vai skar ieguldītāja gaidas, tostarp attiecībā uz peļņas prognozēm, nenozīmē pienākumu neizpildi saskaņā ar Nolīgumu. Turklāt paredzamo tiesu jurisdikcija atzinumu sniegšanā par Nolīgumā paredzēto pienākumu pārkāpšanu nevar tikt interpretēta tā, lai tas liegtu Pusei pieņemt un piemērot pasākumus, kas nepieciešami sabiedriskās drošības vai sabiedrības morāles aizsardzībai vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai, vai cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības vai veselības aizsardzībai, ar vienīgo nosacījumu, ka šādi pasākumi netiek piemēroti veidā, kas uzskatāmi par patvaļīgu vai nepamatotu Pušu diskrimināciju pie līdzīgiem nosacījumiem vai slēptu tirdzniecības ierobežojumu starp Pusēm. Papildus tam ITS šķīrējtiesas un apelācijas tiesas rīcības brīvība neietver to, ka tām ir atļauts apšaubīt sabiedrības interešu aizsardzības līmeni, ko Savienība noteikusi demokrātiska procesa rezultātā.

Beļģija atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par ieguldījumu aizsardzību un ieguldījumu tiesas sistēmu ("ITS") ES un Vjetnamas Ieguldījumu aizsardzības nolīguma ietvaros. Beļģija uzskata, ka šis paziņojums ir būtisks, interpretējot Ieguldījumu aizsardzības nolīgumu ar Vjetnamu, ņemot vērā līgumu interpretācijas noteikumus Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 31. un 32. pantā.

Beļģija pastāv uz to, ka ir svarīga notiekošā daudzpusējā diskusija par cilvēktiesību un starptautisko pienākumu ievērošanu no daudznacionālu uzņēmumu puses, ko organizē Beztermiņa starpvaldību darba grupa transnacionālu korporāciju un citu uzņēmumu jautājumos cilvēktiesību kontekstā. Tā arvien vēl iestājas par lielāku Eiropas iesaisti sarunu procesā. Tā arī lūdz noteikt iekļaujošāku un vairāk uz konsensu balstītu sarunu metodi.

* * *

Komisijas paziņojums par ieguldījumu aizsardzību un ieguldījumu tiesu sistēmu ("ICS") ES un Vjetnamas Ieguldījumu aizsardzības nolīguma ietvaros

ES un Vjetnamas Ieguldījumu aizsardzības nolīgums ir solis ceļā uz reformētu risinājumu ieguldījumu aizsardzības politikā un strīdu izskatīšanā, kurš tika izveidots ar ES un Kanādas Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu, kā arī ar Kopīgo interpretējošo instrumentu un 36. paziņojumu, kas sniegts, parakstot minēto nolīgumu.

Tajā ietverti visi Visaptverošajā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā un tādos papildu instrumentos paredzētie uzlabojumi, kuri, kā atzinusi Eiropas Savienības Tiesa, ir izstrādāti, lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienība un tās dalībvalstis arī turpmāk var efektīvi īstenot savas reglamentēšanas tiesības. ES un Vjetnamas Ieguldījumu aizsardzības nolīgumā it īpaši ir ietvertas garantijas, kuras Tiesa Atzinumā 1/17 atzinusi par vajadzīgām, lai nodrošinātu, ka ar nolīgumu izveidotās šķērējtiesas nevar apšaubīt kādā Pusē veiktu demokrātisku izvēli, it īpaši attiecībā uz sabiedriskās kārtības, sabiedriskās drošības, sabiedrības morāles, cilvēku un dzīvnieku dzīvības un veselības, pārtikas drošuma, augu, vides, optimālu darba apstākļu, produktu drošuma, patērētāju vai pamattiesību aizsardzības līmeni ¹.

¹ Tiesas Atzinums 1/17, 2019. gada 30. jūlijs, 147.–161. punkts.

Tajā, tāpat kā Visaptverošajā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā (*CETA*), paredzēta ieguldījumu tiesas sistēma un pāreja uz daudzpusēju ieguldījumu tiesu. Tajā ir noteikumi, kas nodrošina pilnīgu procesa (ieskaitot dokumentu iesniegšanu un uzklaušīšanu) pārredzamību, kas ļauj ieinteresētajām personām iesniegt dokumentus šķīrējtiesā (*amicus curiae*).

Tas, tāpat kā *CETA* un ES un Singapūras Ieguldījumu aizsardzības nolīgums, iezīmē starptautiskās ieguldījumu politikas svarīgu pārveidošanas posmu, kurā dalībvalstu divpusējie ieguldījumu nolīgumi tiks aizstāti ar reformētu ES risinājumu un kura paredz daudzpusējas ieguldījumu tiesas izveidi.

ES un Vjetnamas Ieguldījumu aizsardzības nolīgums, tāpat kā *CETA* un ES un Singapūras Ieguldījumu aizsardzības nolīgums, ir balstīts uz ES pamatvērtībām un uz tām atsaucas. Šajā nolīgumā pausts stingrs atbalsts ANO Statūtu un Vispārējo cilvēktiesību deklarācijas saistībām. Turklāt tajā atkārtoti izteikts atbalsts saistībām pret ilgtspējīgu attīstību un pārredzamību, par ko tika panākta vienošanās ES un Vjetnamas brīvās tirdzniecības nolīgumā. Tas paredz, ka ar valsts politiku un tiesību aktiem tiks virzīti daudzpusēji nolīgumi un standarti vides un nodarbinātības jomā. Ieguldījumu aizsardzības nolīgums paredz tikai tādu ieguldījumu aizsardzību, kuri izdarīti atbilstīgi valsts tiesību aktiem, kā arī atbilstīgi saistībām vides aizsardzībā un nodarbinātībā un ievērojot cilvēktiesības.

Ieguldījumu aizsardzības nolīgums piedevām apstiprina saistības stimulēt atbildīgu darījumdarbību ar tādu instrumentu palīdzību kā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas vadlīnijas starptautiskiem uzņēmumiem (*OECD MNE Guidelines*), ANO Globālo līgumu un SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku. Minētās saistības papildina konkrēta ES apņemšanās rīcībai valstī, piemēram, projekts "Atbildīgas piegādes ķēdes Āzijā" ir ES, Starptautiskās darba organizācijas un ESAO kopēja ierosme, kuras galvenais uzdevums ir panākt, lai uzņēmumi ar piegādes ķēdēm Āzijā, savu darbību padarītu atbilstīgu starptautiskiem standartiem, tā nodrošinot cilvēktiesību, darba un vides standartu labāku ievērošanu. Projektā piedalās sešas Āzijas valstis, ieskaitot Vjetnamu.

Komisija vēl norādījusi, ka dažādos starptautiskos forumos, to vidū Apvienoto Nāciju Organizācijā un EASO, notiek diskusijas par atbildīgu darījumdarbību un ieguldītāju saistībām. Atbildīgas darījumdarbības nodrošināšanā un cilvēktiesību ievērošanā vadošo lomu starptautiskā līmenī ir uzņēmusies Eiropas Savienība. Komisija turpinās atbalstīt šo vadošo Eiropas Savienības lomu un vienlaikus vērtēs, kā reaģēt uz pašreizējām diskusijām un kā tās virzīt.
